SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE (A.Andrzejczak) 6

I. SPOŁECZNE UMIEJĘTNOŚCI NAUCZYCIELA SZKOŁY ŚREDNIEJ (M.Łukasiewicz) 7

Cele rozdziału 7

Wprowadzenie 7

1. Zaburzenia w percepcji i komunikacji interpersonalnej jako podstawa trudności w kontakcie nauczyciel - uczeń 8

2. Wywieranie wpływu na uczniów i egzekwowanie poleceń 19

3. Rozwiązywanie konfliktów 21

4. Nauczanie i prowadzenie wykładu 24

5. Metody doskonalenia umiejętności nauczyciela ... 27

Pytania i ćwiczenia 28

Literatura 29

II. INSPIROWANIE ROZWOJU UCZNIÓW (G.Bartkowiak) 30

Cele rozdziału 30

Wprowadzenie 30

1. Czynniki warunkujące twórczy rozwój człowieka .. 31

2. Metody inspirowania uczniów i klasy szkolnej do twórczej pracy 37

Pytania i ćwiczenia 49

Literatura 50

III. OD EDUKACJI TRADYCYJNEJ DO EDUKACJI ELASTYCZNEJ (J.Minkiewicz-Najtkowska) 53

Cele rozdziału 53

Wprowadzenie 53
1. Uczyć się aby żyć. Uczyć się aby być. Uczyć się bez granic 54
2. Pedagogiki alternatywne 58
3. Antypedagogika 67
Pytania i ćwiczenia 71
Literatura 77
IV. OGÓLNE ZASADY UCZENIA SIĘ I MOTYWACJI (A.Andrzejczak) 78
Cele rozdziału 78
Wprowadzenie 78
1. Zasada motywacji 79
2. Zasada warunków wstępnych 81
3. Zasada wzorca 82
4. Zasada przystępności 82
5. Zasada różnorodności 83
6. Zasada praktyki 84
7. Zasada czasu 86
8. Zasada stopniowania 87
9. Zasada zadań 87
10. Zasada przyjemności 88
Pytania i ćwiczenia 91
Literatura 92
V. OPERACYJNE FORMUŁOWANIE CELÓW LEKCJI (A.Andrzejczak) 93
Cele rozdziału 93
Wprowadzenie 93
1. Ogólne i operacyjne cele kształcenia 94
2. Składniki celu operacyjnego 96
3. Procedura operacjonalizacji 99

Pytania i ćwiczenia 110
Literatura 112
VI. NAUCZANIE POJĘĆ, ZASAD I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
(A.Andrzejczak) 113
Cele rozdziału 113
Wprowadzenie 113
1. Zasadnicze etapy pracy z uczniami 114
2. Nauczanie pojęć 117
3. Nauczanie zasad 123
4. Nauczanie rozwiązywania problemów 127
a - Ogólne zasady i strategie rozwiązywania problemów 129
b - Nauczanie sposobów rozwiązywania problemów . 138
Pytania i ćwiczenia 142
Literatura 147
VII. ROZWAŻANIA O NAUCZYCIELU (A.Wesołowski) 148
Cele rozdziału 148
Wprowadzenie 148
1. Szkoła jako system społeczny 149
2. Rola nauczyciela w szkole 154
3. O powołaniu do zawodu nauczycielskiego 159
4. Doskonalenie się w roli człowieka i nauczyciela 160
5. O dumie zawodowej 162
Literatura 165
Dodatkowa literatura w czasopismach 166

WPROWADZENIE

Przygotowany przez zespół pracowników i współpracowników Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego zestaw materiałów dydaktycznych przeznaczony jest dla kandydatów na nauczycieli przedmiotów ekonomicznych w szkołach średnich.

Zadaniem opracowanych materiałów nie jest zastąpienie podręczników, ale uzupełnienie luki, jaka wytworzyła się pomiędzy najnowszymi publikacjami pedagogiczno-metodycznymi o charakterze ogólnym a potrzebami nauczycieli przedmiotów ekonomicznych w szkołach średnich, związanymi ze specyficznymi cechami kształcenia ekonomistów. Materiały zawierają problemy i przykłady dostosowane do programu średniej szkoły ekonomicznej. Dokonując wyboru tematyki brano pod uwagę najpilniejsze potrzeby uzupełnienia braków źródłowych w poszczególnych przedmiotach.

Publikacja służyć ma słuchaczom Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego w trakcie całych studiów, gdyż zawiera materiały przydatne na zajęciach z psychologii, pedagogiki, dydaktyki przedmiotów ekonomicznych oraz na seminarium pedagogicznym. Umieszczone na zakończenie rozdziałów pytania i ćwiczenia mogą być wykorzystane na zajęciach oraz do samodzielnego studiowania.

Autorzy liczą na to, że w trakcie wykorzystywania materiałów na zajęciach poszczególne części zostaną udoskonalone i wzbogacone dzięki opracowaniu nowych przykładów oraz sygnalizowaniu pominiętych problemów.

Poznań, wrzesień 1993 r.